

ROZPORZĄDZENIE RADY (Euratom) 2023/1479**z dnia 14 lipca 2023 r.****ustanawiające przepisy dotyczące wykonywania praw Wspólnoty w zakresie wdrażania postanowień Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 7, art. 47 akapit czwarty lit. b) i art. 48,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po konsultacji z Komitetem Naukowo-Technicznym,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 29 grudnia 2020 r. Komisja zawarła w imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („Wspólnota”) Umowę o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony⁽¹⁾ (zwana dalej „umową o handlu i współpracy”). Ta umowa o handlu i współpracy była stosowana tymczasowo od dnia 1 stycznia 2021 r. i weszła w życie w dniu 1 maja 2021 r. Umowa o handlu i współpracy obejmuje kwestie wchodzące w zakres kompetencji Wspólnoty, mianowicie stowarzyszenie z programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Euratomu) oraz z Europejskim Wspólnym Przedsięwzięciem na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, regulowane częścią piątą umowy o handlu i współpracy („Udział w programach Unii, należycie zarządzanie finansami oraz postanowienia finansowe”).
- (2) Umowa o handlu i współpracy stanowi, że strony mogą przyjmować jednostronne środki, w szczególności w zakresie zawieszania niektórych obowiązków wynikających z tej umowy, w szczególnych przypadkach oraz zgodnie z określonymi w niej warunkami i procedurami. Jeżeli chodzi o kwestie wchodzące w zakres stosowania Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (zwanego dalej „Traktatem Euratom”), Wspólnota może przyjmować jednostronne środki w przypadkach i na warunkach określonych w art. 718 i 719 umowy o handlu i współpracy. Takie jednostronne środki dotyczą częściowego lub całkowitego zawieszenia udziału Zjednoczonego Królestwa w programach Unii, a także częściowego lub całkowitego zakończenia tego udziału.
- (3) Gdyby podczas wdrażania postanowień umowy o handlu i współpracy zaszła konieczność ochrony interesów Wspólnoty, Wspólnota powinna mieć możliwość odpowiedniego niezwłocznego wykorzystania instrumentów, które ma do dyspozycji, w sposób proporcjonalny, skuteczny i elastyczny, przy pełnym zaangażowaniu państw członkowskich. Należy zatem ustanowić przepisy i procedury regulujące przyjmowanie jednostronnych środków w kontekście wykonywania praw Wspólnoty wynikających z umowy o handlu i współpracy.
- (4) Jednostronne środki powinny ograniczać się do tego, co jest ściśle konieczne do osiągnięcia celu, jakiemu służą, z uwzględnieniem rzeczywistej lub potencjalnej szkody dla interesów Wspólnoty w danym przypadku. Środki te powinny spełniać warunki określone w art. 718 i 719 umowy o handlu i współpracy.
- (5) Przepisy i procedury określone w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć pierwszeństwo przed przepisami prawa Wspólnoty regulującymi te same kwestie.
- (6) W celu zapewnienia, aby niniejsze rozporządzenie nadal było odpowiednie do osiągnięcia założonego celu, Komisja powinna – w terminie trzech lat od jego wejścia w życie – przeprowadzić przegląd zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia i jego wykonania i przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające ustalenia tego przeglądu. W stosownych przypadkach temu sprawozdaniu powinny towarzyszyć odpowiednie wnioski ustawodawcze.

⁽¹⁾ Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 10.

- (7) Procedura przyjmowania środków autonomicznych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ^(?) w myśl niniejszego rozporządzenia pozostaje bez uszczerbku dla ciągłego i stałego wykonywania przez Radę przyznanych jej na mocy Traktatów funkcji w zakresie określania polityki, koordynacji i podejmowania decyzji, jeśli chodzi o wdrażanie postanowień umowy o handlu i współpracy między Unią a Zjednoczonym Królestwem.
- (8) Aby nadać skuteczność uprawnieniom określonym w art. 16 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 101 Traktatu Euratom, podejmowanie wewnętrznych decyzji dotyczących wdrażania postanowień Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz umowy o handlu i współpracy uwzględniono w decyzjach Rady (UE) 2020/135 ^(?) i (UE) 2021/689 ^(*). Aby Rada mogła w związku z tym w pełni wykonywać swoje funkcje w zakresie określania polityki, koordynacji i podejmowania decyzji, powinna być stale, regularnie i na bieżąco informowana o wdrażaniu postanowień tych umów, w tym o wszelkich ewentualnych trudnościach, zwłaszcza o możliwych naruszeniach tych umów i innych sytuacjach mogących prowadzić do podjęcia środków na mocy niniejszego rozporządzenia. Dlatego Rada powinna być należycie i odpowiednio szybko informowana o działaniach, jakie Wspólnota może podjąć, by zapewnić pełne i właściwe wdrażanie postanowień tych umów, a także o działaniach następczych związanych z wszelkimi podjętymi środkami.
- (9) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia oraz, w szczególności, w celu zapewnienia sprawnego, skutecznego i elastycznego wykonywania odpowiednich praw Wspólnoty wynikających z umowy o handlu i współpracy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w zakresie przyjmowania jednostronnych środków i – w razie konieczności – nadawania skuteczności takim środkom w wewnętrznym porządku prawnym Wspólnoty. Uprawnienia te powinny obejmować również zmianę, zawieszenie lub uchylenie przyjętych środków. Powinny one być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Jako że przewidywane środki te wiążą się z przyjęciem aktów o charakterze ogólnym, środki te należy przyjmować zgodnie z procedurą sprawdzającą. Komisja powinna przyjmując akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli w należyście uzasadnionych przypadkach wymaga tego szczególnie pilna potrzeba zapewnienia odpowiedniej ochrony interesów Wspólnoty,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy i procedury zapewniające skuteczne i terminowe wykonywanie praw Wspólnoty w zakresie wdrażania postanowień Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony („umowa o handlu i współpracy”).
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do następujących środków przyjmowanych przez Wspólnotę zgodnie z art. 718 i 719 umowy o handlu i współpracy:
 - a) zawieszenia stosowania protokołu I do umowy o handlu i współpracy w odniesieniu do jednego programu czy działania Wspólnoty lub ich większej liczby, lub ich części;

^(?) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

^(?) Decyzja Rady (UE) 2020/135 z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zawarcia Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 1).

^(*) Decyzja Rady (UE) 2021/689 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Umowy o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, oraz Umowy między Unią Europejską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie procedur bezpieczeństwa na potrzeby wymiany i ochrony informacji niejawnych (Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s. 2).

- b) zakończenia stosowania protokołu I do umowy o handlu i współpracy w odniesieniu do jednego programu czy działań Wspólnoty lub ich większej liczby, lub ich części.

Artykuł 2

Wykonywanie praw Wspólnoty

1. Niezależnie od wszelkich przepisów prawa Wspólnoty przyjętych na podstawie art. 7, 47 i 48 Traktatu Euratom Komisja jest uprawniona do przyjmowania środków, o których mowa w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, i nadania im skuteczności w drodze aktów wykonawczych.
2. Środki przyjęte zgodnie z niniejszym rozporządzeniem są proporcjonalne do założonych celów i skutecznie zapewniają zachowanie równowagi między prawami a obowiązkami leżącymi u podstaw udziału Zjednoczonego Królestwa w programach Unii przewidzianego w umowie o handlu i współpracy. Środki te spełniają szczegółowe kryteria określone w tej umowie.
3. Komisja jest uprawniona do zmiany, zawieszenia lub uchylecia środków, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), w drodze aktów wykonawczych. W stosownych przypadkach określa się w tych aktach wykonawczych okres obowiązywania zawieszenia.
4. Jeżeli jakaś kwestia budzi zaniepokojenie państwa członkowskiego lub państw członkowskich, mogą one zwrócić się do Komisji o zawieszenie udziału Zjednoczonego Królestwa w danym programie Wspólnoty lub w danych programach Wspólnoty zgodnie z ust. 1. Jeżeli Komisja nie rozpatrzy pozytywnie takiego wniosku, odpowiednio szybko poinformuje Radę o powodach swojej decyzji.
5. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 3 ust. 2.
6. W przypadku należycie uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 3 ust. 3.

Artykuł 3

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet „Zjednoczone Królestwo”. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z jego art. 5.

Artykuł 4

Przegląd

Do dnia 9 sierpnia 2028 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednimi wnioskami ustawodawczymi.

Artykuł 5

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2023 r.

W imieniu Rady
Przewodnicząca
N. CALVIÑO SANTAMARÍA
